

Histories Krant

FB-PP 18-00000
MUSEUM - MUSEUM

Februari \ maart \ april – 2025

Driemaandelijks tijdschrift V.U.: Bart Blomme, Grasmarkt 61, 1000 Brussel. Afgiftekantoor: Antwerpen X, P 928058

Boddaerd

\ IN DEZE KRANT

Dag uit het leven van Philip, regisseur van de Krakelingenstoet — p. 2

Participatie en erfgoed — p. 3

Praktijktip: maak een impactvolle erfgoedvideo in 6 stappen — p. 6

Over-drager Steve Severeys — p. 7

Hoera! Kermiscultuur erkend door Unesco

Geweldig nieuws: de kermiscultuur in België en Frankrijk schittert sinds december op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van Unesco! Suikerspinnen, flikkerende lichten en een uitgelaten sfeer – de kermis is meer dan enkel plezier. Het is levend erfgoed, gedragen en doorgegeven door een hechte gemeenschap van rondtrekkende families.

In België alleen al zijn er 7.000 kermisarbeiders die hun kennis en vaardigheden van generatie op generatie doorgeven. Solidariteit en sterke familiebanden vormen de kern van hun unieke levensstijl. Dit is dan ook een welverdiende erkenning voor deze dynamische gemeenschap en hun bijzondere bijdrage aan ons cultureel erfgoed.

Dankjewel

Het is feest! Want van 1 tot en met 9 maart vieren we in Vlaanderen de Week van de Vrijwilliger. De ideale gelegenheid om jou, de erfgoedvrijwilliger, nóg meer dan anders in de bloemetjes te zetten. Jouw onbetaalbare inzet en passie vormen het kloppende hart van ons erfgoedlandschap.

Een dikke merci voor je harde werk, het hele jaar door.

HISTORIES

Pudding

Een Engels spreekwoord luidt: 'the proof of the pudding is in the eating'. Oftewel: de praktijk zal het leren. Nu de verkiezingen en bestuursakkoorden achter ons liggen, proeven we de eerste beleidsdaden. Steden en gemeenten zijn verplicht om burgers daarbij te betrekken. Hoe die participatie concreet gebeurt, varieert van plaats tot plaats. Het is in ieders belang dat erfgoedvrijwilligers mee aan tafel schuiven en ook iets in de pap te brokken hebben. Daarom schotelen we verenigingen op onze website inspirerende voorbeelden voor.

Wat Vlaanderen op het menu heeft staan voor erfgoedvrijwilligers, lezen we in de beleidsvisie van minister Gennez. Ze wil onder meer het vrijwilligerswerk versterken, het Verenigingsloket doen groeien en het immaterieel-erfgoedbeleid verder uitbouwen. In die ontwikkeling staan de tradities, praktijken en noden van erfgoedgemeenschappen centraal. Aandacht voor de mensen achter het erfgoed is belangrijk. De Krakelingenstoet, kermissen en andere tradities bestaan maar bij gratie van Philip, Steve en de duizenden andere beoefenaars.

Heel wat rituelen en sociale praktijken zijn erkend door de Vlaamse overheid. Al dit moois levend houden is vooral een werk van liefde en passie, want structurele Vlaamse ondersteuning blijft voorlopig uit. Ondertussen worden de regels wel strenger. GDPR, allerlei attesten, milieu- en hygiënenormen, ... zijn soms nefast voor de feestvreugde. Het is goed dat Vlaanderen de noden van immaterieel-erfgoedgemeenschappen in kaart wil brengen om te kijken of nieuwe beleidsinitiatieven nodig zijn. We hopen dat die pudding in de smaak valt, en de nodige krenten bevat.

— **Eva Wuyts (algemeen coördinator)**

Philip, regisseur van de Krakelingenstoet

Februari staat in Geraardsbergen volledig in het teken van de Krakelingen. Achter de schermen is regisseur Philip De Temmerman al een heel jaar bezig met de voorbereidingen van de historische Krakelingenstoet. Samen brachten we een bezoek aan de decorstukken en praalwagens.

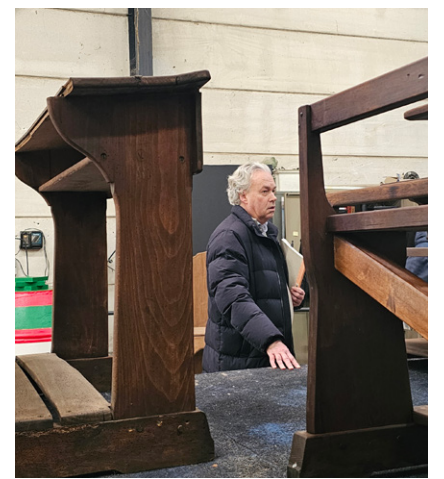

🕒 11.30

We spreken af met Philip (links) in de stadslods, waar hij aan het bijpraten is met zijn collega's van het Krakelingencomité. Op één van de onafgewerkte praalwagens liggen zijn notities en regieboek al open.

🕒 12.00

Al meer dan 30 jaar zet Philip zich in voor het doorgeven van deze eeuwenoude traditie. "Als kind bouwde ik mijn speelgoedwagens met papier en karton om tot praalwagens," vertelt hij. Je ziet hem dan ook genieten als hij zijn ideeën tot leven ziet komen in de decorstukken.

🕒 13.00

Het valt hem op dat een van de praalwagens nog wat werk nodig heeft. "De details moeten kloppen in het geheel," zegt hij. "Elke praalwagen vertelt een eigen verhaal, maar we mogen ook de steile straten van Geraardsbergen en de veiligheid van de vrijwilligers niet vergeten."

🕒 14.30

Na een dag in de loods heeft Philip er weer heel wat inspiratie bij. "Tradities zijn er om door te geven, en dat is de taak van mij én van de Geraardsbergenaars," vindt hij. "Al onze unieke interesses en talenten zorgen er samen voor dat onze traditie blijft voortbestaan."

Participatie en erfgoed

Wil je als erfgoedvrijwilliger mee bepalen hoe jouw gemeente omgaat met erfgoed? Dan is participatie iets voor jou. Gemeenten zijn verplicht om participatie te organiseren, maar hoe dat gebeurt, kan sterk verschillen. Door deel te nemen, kan je ervoor zorgen dat erfgoed een plek krijgt in het beleid. Maar hoe werkt dat precies?

Wat is participatie?

Participatie kan verschillende vormen aannemen. In veel gemeenten bestaan adviesraden, zoals een cultuur- of erfgoedraad, waar verenigingen en burgers samenkomen om het beleid vorm te geven. Daarnaast worden tijdelijke inspraakmomenten steeds populairder, zoals werkgroepen en klankbordgroepen. Dit maakt het makkelijker om flexibel en laagdrempelig deel te nemen.

In Duffel combineert men bijvoorbeeld vaste adviesraden met tijdelijke inspraakmomenten. Dit zorgt voor een bredere betrokkenheid en laat ruimte voor zowel lange termijnbeleid als specifieke projecten.

In Wetteren hebben ze dan weer de Wetteraad in het leven geroepen. Die is opgebouwd volgens een getrappt systeem, zodat burgers op verschillende manieren kunnen bijdragen. Via een online participatieplatform kan je jezelf aanmelden. Dit heeft de drempel om mee te doen verlaagd, waardoor er nu iets meer jongeren vertegenwoordigd zijn.

In Kontich kijken ze naar de samenstelling van hun erfgoedraad. Die bestaat vooral uit experts, maar men probeert ook de gewone burger te betrekken. Zo vullen vakkennis en publieksinbreng elkaar aan.

Waarom is participatie waardevol voor erfgoedvrijwilligers?

Je kan als erfgoedvrijwilliger echt impact maken. Je ervaring wordt meegenomen in beslissingen en je voorkomt dat erfgoed over het hoofd wordt gezien bij, bijvoorbeeld, restauratieprojecten. In Duffel werd bij de herbestemming van de kasteelsite Ter Elst een participatiemoment georganiseerd.

“Het is goed dat er evenementen komen, maar het is cruciaal dat de historische waarde van de site behouden blijft.”

— Roger Hermans, voorzitter Heemkring Duffel

Daarnaast leer je hoe en waarom bepaalde keuzes gemaakt worden. Je ontmoet ook andere erfgoedliefhebbers, beleidsmakers en organisaties, wat nieuwe samenwerkingen mogelijk maakt en de zichtbaarheid van je vereniging vergroot.

Naast het geven van adviezen organiseert de Erfgoedraad van Kontich bijvoorbeeld tal van activiteiten, zoals lezingen. Voorzitter Chris Peeters: “Zo geven we thema’s die ons nauw aan het hart liggen meer zichtbaarheid en sensibiliseren we het brede publiek.”

En nu?

Wil je weten hoe participatie in jouw gemeente georganiseerd wordt? Bekijk dan het participatiereglement op de gemeentelijke website. Hierin staat hoe en wanneer je inspraak kunt hebben.

Medewerker in de kijker: Morgane De Coensel

Morgane De Coensel is onze nieuwe medewerker immaterieel erfgoed. Ze begeleidt erfgoedgemeenschappen rond feesten, rituelen en sociale praktijken bij het toekomst geven aan hun erfgoedpraktijk. We voelden haar even aan de tand.

Hoe ben je bij Histories terecht gekomen?

Tijdens mijn studies Sociaal Werk en Gender en Diversiteit groeide mijn interesse in erfgoed. Bij mijn stages in S.M.A.K. en Amal werkte ik intensief samen met vrijwilligers en leerde ik enorm veel van hen. Dat directe contact en de uitwisseling die ik toen zo waardeerde, vind ik ook bij Histories terug. Immaterieel erfgoed staat niet stil en evolueert mee dankzij de inspanning van vrijwilligers. Het draait niet enkel om de praktijk op zich, maar om de mensen die het erfgoed levend houden.

Welke aspecten van je job vind je in het bijzonder fijn?

Het contact met de erfgoedvrijwilligers geeft me de meeste energie. Zo leer je de mensen echt kennen. Dat persoonlijke contact is cruciaal om mijn werk goed te kunnen doen. Ik ga de gemeenschappen niet vertellen wat ze moeten doen, maar denk samen met hen na over hun praktijk. Zij zijn de reden waarom het erfgoed bestaat en doorgegeven wordt.

Daarnaast vind ik het inspirerend om te werken aan projecten zoals *Op handen gedragen*. Het is bijzonder om de mensen achter processies te ontmoeten en te horen hoe zo'n traditie deel uitmaakt van hun leven. Als kind liep ik al mee in een processie, maar toen besepte ik niet wat daar allemaal bij komt kijken of hoe die traditie al eeuwen meegaat. Nu krijg ik dankzij mijn job de kans om opnieuw met deze vrijwilligers in contact te komen. Hun verhalen tonen hoe tradities mensen verbinden, en dat maakt dit werk zo waardevol.

Zijn er projecten waar je dit jaar naar uitkijkt?

Het begeleidingstraject voor Norouz, het Perzische nieuwjaar. Een groep van vrijwilligers die Norouz nauw aan het hart dragen werkt samen met ons, verschillende erfgoedcellen, CAG en het Huis van Alijn aan een erkenning van de traditie op de Inventaris Vlaanderen. Norouz valt ieder jaar samen met de lente-equinox en is een viering van het licht, de lente en de zon die terugkeert.

Welke zaken dagen jou het meeste uit?

Er komt veel kijken bij het borgen van immaterieel erfgoed, zoals het aankopen van duur materiaal of het vinden en blijven motiveren van nieuwe vrijwilligers. Gelukkig kunnen we bij Histories terugvallen op een sterk netwerk en bundelen we expertise om ondersteuning op maat te bieden.

Wat is jouw fijnste herinnering bij Histories?

De Unesco-persconferentie met Steve Severeys na de erkenning van de kermiscultuur in Frankrijk en België op de Representatieve Lijst van Unesco was een absoluut hoogtepunt. De livestream van de bijeenkomst in Paraguay voelde bijna alsof ik naar de *Super Bowl* aan het kijken was.

Tot slot: heb jij nog tips voor erfgoedvrijwilligers?

Blijf in contact met anderen en durf hulp te vragen. Erfgoed draait om plezier en samenwerking. Zorg dat het leuk blijft, voor jezelf én voor de mensen om je heen.

Immaterieel erfgoed: wat kunnen wij voor jou betekenen?

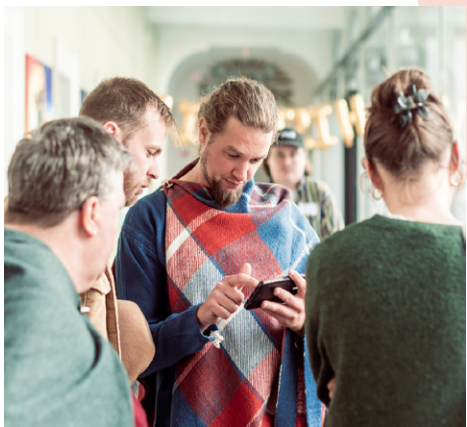
Blaas jij eeuwenoude tradities nieuw leven in? Organiseer je processies of bloemenstoeten? Of bouw jij aan reuzen? Dan hebben we goed nieuws voor jou, want wij ondersteunen jou bij al je vragen. Dankzij ons netwerk aan immaterieel erfgoeddienstverleners, vinden we steeds een oplossing voor je probleem. We publiceren ook tal van praktijktips die jou helpen bij je erfgoedwerking en organiseren vormingen waar je inspiratie opdoet. Jouw ritueel of traditie zetten we ook graag in de kijker via onze publicaties en immaterieel erfgoeddatabanken.

Wat met de Vlaamse beleidsinstrumenten?

Vlaanderen stimuleert het borgen van immaterieel erfgoed op verschillende manieren. Op immaterieelerfgoed.be kan je eenvoudig je praktijk registreren of je kan samen met ons een traject aangaan om met je traditie op de Inventaris Vlaanderen proberen te komen.

Meer informatie? Ga naar onze website: histories.pub/immaterieelerfgoed

Onze vormingen

\ WEBINAR

Aan de slag met AI: leren werken met ChatGPT

Tijdens dit gratis webinar ga je aan de slag met ChatGPT. Leer de juiste vragen stellen en ontdek hoe je de tool inzet bij het schrijven van teksten, het plannen van projecten en het zoeken naar creatieve oplossingen.

🕒 03-03-2025

📍 Online

\ WEBINAR

Dagelijks leven door de ogen van WO II-dagboekschrijvers

In dit gratis webinar ga je aan de slag met oorlogsdagboeken. Je interpreteert concrete fragmenten, krijgt inzicht in het dagelijks leven tijdens de Tweede Wereldoorlog en ontdekt hoe je deze verhalen gebruikt voor je eigen onderzoek.

🕒 10-03-2025

📍 Online

\ VORMING

De verborgen verhalen van vluchtelingen tijdens de Eerste Wereldoorlog

Krijg een unieke kijk in de ervaringen van Belgische vluchtelingen en ontdek handige bronnen en tools om de vluchtverhalen van jouw familie of gemeente te onderzoeken.

📄 Meerdere data

📍 Meerdere locaties

\ WEBINAR

Veilig en zorgeloos persoonsgegevens beheren in jouw vereniging

In dit webinar leer je meer over GDPR en verwerf je praktische inzichten, zodat je met meer zekerheid en minder zorgen je persoonsgegevens kan beheren.

🕒 26-03-2025

📍 Online

\ WEBINAR

Werken met online Historische Woordenboeken

Stuit je bij oude teksten regelmatig op onbekende woorden? In dit gratis webinar ontdek je hoe je snel en doeltreffend de betekenis achterhaalt met de online zoekapplicatie Historische Woordenboeken.

🕒 07-04-2025

📍 Online

Ontdek al onze vormingen

En... actie! Zo maak je een impactvolle erfgoedvideo

Video's maken? Dat hoeft helemaal niet duur of complex te zijn! Het is de ideale manier om promotie te maken voor je erfgoedactiviteit, je aanbod in de kijker te zetten of een groter, ander en jonger publiek aan te spreken. Met deze zes stappen breng je jouw videoproject tot een goed einde.

Stap 1: Bepaal je boodschap en je verhaal

Denk na over wat je wil vertellen en wie je wil bereiken. Een goed verhaal blijft hangen, dus kies een heldere boodschap en een goede invalshoek. Dit helpt je om gericht te filmen en een video te maken die de juiste kijkers bereikt.

Stap 2: Kies het juiste videoformat

Wil je een interview, een korte reportage of een kijkje achter de schermen? Elk format vraagt om een andere aanpak. Hou ook rekening met het socialemediaplatform waarop je je video wil delen. Zo geven Instagram en Facebook de voorkeur aan korte, verticale video's (*reels*) terwijl je op YouTube kan experimenteren met langere, horizontale video's.

Stap 3: Ga zelf aan de slag met je smartphone of camera

Breng je medevrijwilligers, sympathisanten of bezoekers duidelijk in beeld. Kijkers voelen zich sneller aangesproken door beelden waarin ze zichzelf herkennen of die vertrouwd aanvoelen. Zorg ervoor dat het beeld stabiel is, de belichting goed zit en experimenteer met verschillende hoeken voor een levendige video.

Stap 4: Monteer je video

Tevreden met je beelden? Giet alles samen via een makkelijk montageprogramma. Kies een tool die past bij je tijd, ervaring en ambities. Knip overbodige stukken weg, voeg muziek of ondertitels toe en zorg voor een vlot geheel. Op onze website ontdek je een uitgebreide handleiding voor Instagram, CapCut en Canva.

Stap 5: Zet de laatste puntjes op de i

Controleer je video voor je je montageprogramma afsluit. Twijfel je nog? Sla je video op, laat het even rusten en kom er de volgende dag op terug. Of laat hem aan iemand anders zien.

Stap 6: Deel je erfgoedvideo met de wereld

Kies het juiste kanaal en voeg een sterke titel, een korte beschrijving en een pakkende omslagfoto toe. Deze zaken zorgen ervoor dat mensen stoppen met scrollen en blijven stilstaan bij jouw boodschap. Zodra alles klopt, is je video klaar om gedeeld te worden.

Heb je goesting gekregen om aan de slag te gaan? In de uitgebreide praktijktip op onze website vind je praktische tips, checklists en stappenplannen.

histories.pub/praktijktip-video

\ NIEUWS

Nieuwe bron familiegeschiedenis.be

Almanakken: een schat aan informatie voor iedereen op zoek naar voorouders in het handelsmilieu. Deze lijsten uit de 19e en 20e eeuw bevatten alfabetische overzichten van handeldlui en ambtenaren, met adresgegevens en beroepen. Zo kan je lijsten van huurders samenstellen, eigenaars van gebouwen opsporen en wijzigingen van beroep of adres terugvinden.

➔ histories.pub/almanakken

Metaaldetectorist in de ArcheoToog

In de nieuwe aflevering van de ArcheoToog blikt metaaldetectorist Justin Verbeek terug op de vondst van zijn leven: een bronstijldepot bestaande uit twee bijltjes en een lanspunt. Een mooi voorbeeld van de waardevolle bijdrage van metaaldetectoristen en hun depotvondsten aan de archeologie en de wetenschap.

➔ onroerenderfgoed.be/dearcheotoog

Raadpleging overlijdensakten

De raadplegingsvoorwaarden van overlijdensakten zijn sinds 1 januari 2025 verstrengd. Overlijdensverklaringen die zijn opgesteld voor 31 maart 2019, worden pas openbaar na 75 jaar. Niet-openbare akten zijn enkel toegankelijk voor personen met aantoonbaar of gerechtvaardigd belang. Ontdek wat de nieuwe wetgeving voor jou betekent.

➔ arch.be

Deel je favoriete carnavalsmuziek

Luister je graag naar lokale carnavalsliederen? Deel ze op FEN-music en laat ook andere liefhebbers meegenieten.

➔ fenvlaanderen.be

Meer nieuws en recente ontwikkelingen op onze website: histories.be/nieuws

\ OVER-DRAGER

Steve Severeijns zet zich in voor de toekomst van de kermis

In de rubriek 'over-dragers' spreken we met en over dragers van rituelen, tradities of feesten. We noemen hen dragers, omdat ze hun praktijk in leven houden door die zelf uit te voeren en door ze op anderen over te dragen. In deze krant laten we Steve Severeijns van de Verdediging der Belgische Foorreizigers aan het woord.

Traditie onder woorden brengen

De Verdediging der Belgische Foorreizigers is een beroepsvereniging die opkomt voor de belangen van kermismensen in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Steve benadrukt dat ze ook een erfgoedvereniging zijn.

“Voor we officieel opgenomen werden op de Inventaris Vlaanderen (2014) en op de Representatieve Lijst van Unesco, waren we al bezig met ons erfgoed. Onze cultuur, die van generatie op generatie wordt doorgegeven, zit diep verweven in onze kermisgemeenschap. Voor mij is dat vanzelfsprekend, maar dat is niet voor iedereen zo. Door heel dat traject heb ik geleerd om onze traditie onder woorden te brengen.”

Een hechte gemeenschap

In België zijn er ongeveer 7.000 kermisarbeiders, verspreid over 850 familiebedrijven.

Hun rondtrekkende levensstijl is gebaseerd op solidariteit. Dit zorgt voor samenhang, sterke familiebanden en de overdracht van kennis en vaardigheden van generatie op generatie. Steve: “Onze gemeenschap is erg hecht. Als iemand van de kermis overlijdt, komen we massaal naar de begrafenis. Ook voor huwelijken en andere feestelijkheden zijn we er voor elkaar.”

Erkenning opent deuren, maar uitdagingen blijven

De erkenning als immaterieel erfgoed heeft voor de VBF wel al wat deuren geopend.

“Die erkenning biedt meerwaarde in onderhandelingen met de gemeenten,” zegt Steve. “Als bezoeker weet je dat niet, maar er komt veel bij kijken. We probeerden het kermisgebeuren te stroomlijnen via de opmaak van een kermisreglement, maar er zijn nog steeds verschillen. De ene gemeente is kermisgezind, de andere niet.” Ervaring leerde hem dat zowel participatie als nauwe samenwerkingsverbanden met gemeenten essentieel zijn bij het overdragen van tradities.

De erkenning wordt enkel ingeschakeld als het écht nodig blijkt: “We gaan bijvoorbeeld geen vijfhonderd jaar oude Paaskermis verplaatsen om ruimte te maken voor een wielerevenement dat toevallig plaatsvindt op hetzelfde moment. We zijn erkend erfgoed, we hoeven niet te wijken voor een champagnentent.”

Jarenlange inzet werpt vruchten af

De jarenlange inzet van Steve en zijn gemeenschap loont. “De eerste stappen richting deze erkenning zette ik al in 2012, waardoor het nu een prachtige bekroning is van jaren hard werken,” zegt hij. “Bovendien biedt deze erkenning ons de mogelijkheid om het belang van de kermiscultuur in de bredere samenleving verder onder de aandacht te brengen.”

\ IN DE KIJKER

Jouw foto op deze pagina?

Stuur een foto van jouw activiteit met korte omschrijving naar nieuws@histories.be

PetrusPaulus100 vierde in 2024 de 100-jarige heropbouw van de Rumbeekse parochiekerk met een reeks concerten, tentoonstellingen en evenementen.

De werkgroep Over de Plas duikt in verhalen van Belgen die naar Amerika emigreerden. Met hun BEA-databank en expertise helpen ze genealogen hun verloren familiegeschiedenis te ontdekken. ↓

Metaaldetectoristen zijn niet enkel actief op het veld. Tijdens een vorming in Turnhout ontdekten deze vrijwilligers wat er gebeurt met archeologische vondsten in een depot.

Op de netwerkdag 'Van alle domeinen thuis' vertelde Bart Boone (Chirojeugd Vlaanderen) over de erkenning van jeugdbewegingen als immaterieel erfgoed en hoe een begeleidingstraject richting de Inventaris Vlaanderen eruit kan zien.

In 2024 blies Heemkundige kring Heymissen 35 kaarsjes uit. Dat vierden ze met een tentoonstelling die de geschiedenis van de kring en de veranderingen in het museum in de verf zette.

HISTORIES

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Al meer dan 4.000 abonnees op onze maandelijkse nieuwsbrief boordevol erfgoednieuws. Kom jij er ook bij?

➔ histories.be/nieuwsbrief

